

Sygn. akt IV CSK 422/13

POSTANOWIENIE

Dnia 14 stycznia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosława Wysocka

w sprawie z wniosku W. H.
przy uczestnictwie D. S., A. G. i A. K.
o zmianę postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 14 stycznia 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Okręgowego w S.
z dnia 2 kwietnia 2013 r., sygn. akt I Ca [...],

- I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- II. oddala wniosek uczestniczki D. S. o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego**

UZASADNIENIE

Wnioskodawca W. H. wniósł od postanowienia Sądu Okręgowego w S. z dnia 2 kwietnia 2013 r., wydanego w sprawie o zmianę postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku, skargę kasacyjną opartą na podstawie naruszenia zarówno przepisów prawa procesowego, jak i materialnego, uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego „czy każda wierzytelność może stanowić o istnieniu po stronie wierzyciela spadkobiercy bądź spadkodawcy interesu prawnego w rozumieniu art. 1025 k.c. i w konsekwencji może stanowić podstawę do wszczęcia przez tego wierzyciela postępowania o zmianę postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku w trybie art. 679 § 2 k.p.c., a jeżeli nie każda, to jaka wierzytelność ze względu na jej źródło powstania, charakter bądź wysokość może o tym stanowić”. Okolicznością uzasadniającą przyjęcie skargi do rozpoznania miała być również jej oczywista zasadność wynikająca z nieuwzględnienia „przez Sąd II instancji z urzędu (art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 670 k.p.c.) nieważności testamentu ustnego B. G. (art. 952 § 1 k.c. w zw. z art. 958 k.c.) w sytuacji, gdy wnioskodawca miał interes prawny do wszczęcia postępowania o zmianę postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku w trybie art. 679 § 2 k.p.c.”

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może zostać osiągnięty jedynie przez powołanie i właściwe uzasadnienie istnienia wymienionych przesłanek, a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi do rozpoznania następuje w wyniku oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają przyczynom kasacyjnym wymienionym w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Skarżący wprawdzie powołał się na takie przyczyny, jednak żadnej z nich nie wykazał.

W przypadku powołania się na przyczynę przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., poza precyzyjnym wskazaniem konkretnego problemu prawnego, który miał w sprawie wystąpić, oraz powołaniem przepisów stanowiących tło jego powstania konieczne było zaprezentowanie różnych możliwych sposobów rozwiązania tego problemu oraz przedstawienie argumentów prawnych przemawiających na rzecz każdego z nich, wyjaśnienie na czym polegają poważne trudności związane z wyborem danego rozwiązania, przekonanie o „istotności” przedstawionego zagadnienia oraz wykazanie, że ma ono charakter uniwersalny, a zatem, iż jego wyjaśnienie będzie służyło rozstrzyganiu innych podobnych spraw (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz.11 i z dnia 23 grudnia 2008 r., IV CSK 454/08, niepubl.).

Uzasadnienie wniosku nie spełnia tych wymagań.

Wnioskodawca, nie przedstawił istotnego zagadnienia prawnego, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., gdyż udzielenie odpowiedzi na postawione przez niego pytanie nie stwarza istotnych trudności. Nie każda wierzytelność świadczy o istnieniu interesu prawnego w rozumieniu art. 1025 § 1 k.c., a oceny w tym zakresie należy dokonywać z uwzględnieniem okoliczności konkretnego przypadku. W skardze brak jednocześnie wymaganej argumentacji prawnej mającej świadczyć o wystąpieniu takiego zagadnienia. Wnioskodawca uzasadnił wniosek w odniesieniu do tej przyczyny przyjęcia skargi do rozpoznania w sposób właściwy dla uzasadnienia podstaw skargi, a jak zostało to już wielokrotnie wyjaśnione w orzecznictwie Sądu Najwyższego, uzasadnienie podstaw i wniosku to dwa różne elementy skargi, których nie można utożsamiać (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52 oraz z dnia 8 maja 2008 r., IV CSK 102/08, niepubl.). Uzasadnienie podstaw służy wykazaniu zasadności skargi, uzasadnienie zaś wniosku ma służyć przekonaniu o wystąpieniu okoliczności uzasadniającej przyjęcie skargi do rozpoznania. Każde z tych uzasadnień wymaga powołania różnych argumentów uwzględniających ich odmienne funkcje. Wreszcie, przedstawione w skardze „zagadnienie” nie znajduje

oparcia w ustalonym przez Sąd Okręgowy stanie faktycznym sprawy, którym Sąd Najwyższy jest na podstawie art. 398¹³ § 2 k.p.c. związany, a zatem odniesienie się do niego byłoby bezprzedmiotowe i pozbawione podstaw. Jak wynika z uzasadnienia zaskarżonego wyroku, wnioskodawca nie wykazał, że wobec uczestnika A. G. przysługiwała mu wierzytelność, na którą się w sprawie powołał.

Co do oczywistej zasadności skargi, wnioskodawca nie uzasadnił twierdzenia o jej wystąpieniu stosowną argumentacją prawną, zmierzającą do wykazania kwalifikowanego, ewidentnego naruszenia powołanych w skardze przepisów prawa procesowego, możliwego do stwierdzenia bez merytorycznej analizy zaskarżonego orzeczenia oraz podstaw skargi (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49, z dnia 5 października 2007 r., III CSK 216/07 i z dnia 11 sierpnia 2011 r., IV CSK 163/11, niepubl.). Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania z powodu jej oczywistej zasadności, skarżący poza powołaniem się na tę przyczynę, ograniczył się do powtórzenia jednego z zarzutów skargi oraz argumentacji na jego poparcie. Samo powtórzenie zarzutu skargi i jego uzasadnienia z pominięciem aspektu „oczywistości” zarzucanego naruszenia prawa, jest niewystarczające dla wykazania oczywistej zasadności skargi, będącej kategorią zasadniczo różną od zasadności jako takiej. Należy dodać, że zarzut ten wnioskodawca odniósł do stanu faktycznego, który - jak wyżej wskazano - nie stanowił podstawy orzekania przez Sąd odwoławczy.

Wobec niestwierdzenia przyczyn przyjęcia skargi do rozpoznania, Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

Zawarty w odpowiedzi na skargę wniosek uczestniczki o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego nie został uwzględniony wobec powiązania go wyłącznie z wnioskiem oddalenie skargi.

aw
es